

PRESENTACIÓ DE YI-FU TUAN
Joan Nogué i Font¹

L'any 1984 vaig presentar una Tesi Doctoral a la Universitat Autònoma de Barcelona inspirada fonamentalment en els pressupòsits teòrics i metodològics de la geografia humanística. De la llarga llista d'autors que m'inspiraren -i em guiaren- durant els anys d'elaboració de la Tesi, en sobresortia un que em despertava particularment l'interès, la curiositat, la simpatia. Era Yi-Fu Tuan.

*No era només la seva obra la que m'atreia especialment, sinó també la seva persona, la seva trajectòria vital. Yi-Fu Tuan, avui ciutadà dels Estats Units d'Amèrica, neix a la Xina, concretament a Tientsin, el 5 de Desembre de 1930. Fill de diplomàtic, la seva escolarització primària es reparteix entre la Xina, Austràlia i Filipines. La seva família es trasllada a Gran Bretanya i allí obtindrà, més tard, la llicenciatura i el mestratge en geografia per la Universitat d'Oxford. Des d'Anglaterra salta als Estats Units on es doctorà a la Universitat de Califòrnia, a Berkeley, el 1957. Poca gent sap, per cert, que la seva Tesi Doctoral s'inscriu en la més pura tradició geomorfològica nord-americana. La mateixa Universitat de Califòrnia en publica una versió resumida el 1959, amb el títol **Pediments in Southeastern Arizona**.*

*Tuan abandonarà ben prompte aquesta línia de recerca. Tan aviat, que a la tardor del 1961 publicarà a la revista **Landscape** el seu primer article en una línia ja clarament humanística. El títol era "Topophilia or Sudden Encounter with the landscape", de fet, un avenç del llibre que, uns anys més tard, el 1974, el consagraria com el geògraf humanístic més influent i destacat: **Topophilia: A Study of environmental Perception, Attitudes and Values**. Tuan -és cert- s'allunyà de la seva formació inicial com a geògraf físic, però mai n'ha renegat ni molt menys ha rebutjat els coneixements adquirits en aquella etapa, ans tot el contrari, en la seva extensa obra s'entreveu a tort i a dret una especial sensibilitat per l'entorn natural, pel medi físic, pel medi ambient; sensibilitat que prové -com ell mateix ha reconegut manta vegades del seu bagatge -i rodatge- com a geomorfòleg.*

*A **Topophilia** li seguirà, el 1977, una altra gran obra, un veritable "clàssic" **Space and Place: The Perspective of Experience**, publicat per diverses editorials i en diverses edicions. A través d'aquest llibre -i sense oblidar l'enorme quantitat d'articles publicats en prestigioses revistes acadèmiques-, Tuan comença a ser un autor conegut, respectat i llegit també des*

¹ Catedràtic de Geografia Humana de la Universitat de Girona, 17 071 GIRONA.

d'altres disciplines, especialment des de la psicologia ambiental, l'antropologia i l'arquitectura del paisatge.

Quan vaig realitzar, al llarg de 1987, una estada com a postdoctoral fellow al Departament de Geografia de la Universitat de Wisconsin a Madison (USA), Yi-Fu Tuan, que acabava d'arribar de Minnesota, impartia -amb un èxit públic i d'audiència sorprenents- un Curs (el "Geography 501") amb un títol pràcticament similar al del llibre: "Space and Place: A Geography of Experience". Tuan, per tant, seguia fidel a la seva pròpia concepció de la geografia, del mètode geogràfic i de les relacions dels éssers humans amb el medi que els envolta. I no es limitava a repetir una concepció dissenyada i desenvolupada uns anys abans, sinó que l'havia millorada i completada considerablement. Estudiants de totes les facultats i alguns visitants estrangers -entre els quals m'hi comptava jo mateix- seguien amb atenció -a vegades amb expectació- el discurs d'un home que no només domina perfectament el llenguatge escrit, sinó també l'oral.

Ara bé, la seva producció bibliogràfica i la seva reflexió intel·lectual, fora de l'aula, s'havien eixamplat en els últims deu anys cap a nous horitzons. El Tuan geògraf s'havia convertit en el Tuan assagista, en el Tuan pensador, en el gran erudit que escriu amb un estil literari excel·lent sobre els temes més diversos, sense per això deixar de ser geògraf. El ventall de professionals interessats per la seva obra s'havia també eixamplat enormement: ara també el cridaven a fer conferències o el convidaven a escriure articles els literats, els crítics, literaris, els filòsofs, els historiadors de l'art i de la literatura. Les seves últimes obres (**Landscapes of Fear**, 1980; **Segmented Worlds and Self: Group Life and Individual Consciousness**, 1982; **Dominance and Affection: The Making of Pets**, 1984; **The Good Life**, 1986; **Morality and Imagination: Paradoxes of Progress**, 1989) s'inscriuen clarament en aquesta línia d'oberta reflexió intel·lectual i filosòfica sobre la vida i la condició humanes, sempre -això sí- amb ulls de geògraf. Els seus llibres ja no serien comentats, només als **Annals of the Association of American Geographers** o al **Progress in Human Geography**, sinó també al suplement literari del **The New York Times**. Interessant evolució, poc entesa per alguns i aplaudida per d'altres, però sempre respectada, perquè, en qualsevol cas, el que és evident, és que la solidesa intel·lectual i el bagatge cultural d'aquest humil i discret homenet és ben poc habitual, per no dir excepcional.